

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksut 1.7.2021 alkaen

121/10.101/2021

Hyvinvointilautakunta 15.06.2021 § 84

Sosiaali- ja terveystalvelujen maksujen määrittämisessä noudatetaan lakia sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (734/1992) ja asetusta sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista (912/1992). Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksulakiin tulee muutos 1.7.2021 lukien (1201/2020 vahvistettu 30.12.2020). Kuntainfo jaetaan esityslistan mukana.

Asiakasmaksulain muutoksilla laajennetaan terveystalvelujen maksuttomuutta sekä kohtuullistetaan maksuja. Maksukattoon lasketaan jatkossa mukaan aiempaa enemmän talveluja, kuten suun terveydenhuollon käynti- ja toimenpidemaksut sekä tilapäisen kotisairaanhoidon maksut. Maksukattoa koskeva sääntely astuu voimaan 1.1.2022.

Laki sisältää jatkossa pitkäaikaisen sosiaalihuoltolain nojalla järjestettyjen asumistalvelujen maksut. Talveluasumisen maksuissa sovelletaan jatkossa kahdenlaisia maksuperusteita: ns. tavallisessa talveluasumisessa maksut määräytyvät kuten jatkuvan ja säännöllisen kotiin annettavan talvelun maksuissa. Ympäri vuorokautisessa talveluasumisessa (ns. tehostetussa talveluasumisessa) maksut puolestaan määräytyvät pitkälti samalla tavalla kuin pitkäaikaisessa laitoshoidossa tai pitkäaikaisessa perhehoidossa.

Jatkuvan ja säännöllisen kotiin annettavan talvelun maksusäännökset on nostettu asetuksesta lain tasolle, ja lisäksi talvelun enimmäismaksuprosentit määräytyvät jatkossa nykyistä tarkemmin tuntien mukaan.

Lakiin on täsmennetty maksuja koskevan laskun ja päätöksen sisältövaatimuksia ja muutoksenhakua koskevaa sääntelyä. Asiakasmaksulain 11 §:ää maksujen alentamisesta ja perimättä jättämisestä on vahvistettu. Maksuttomia sosiaali- talveluja koskevaan lain 34§:ään ei ole tehty muutoksia. Myöskään asiakasmaksulain yleisperiaatteisiin ei ole tehty muutoksia.

Asiakasmaksulaissa säädetään joidenkin maksujen enimmäiseuro- tai prosenttimääristä. Kaikkien maksun suuruutta rajoittaa lisäksi asiakasmaksulain 2 §, jonka mukaan talvelusta perittävä maksu saa olla enintään talvelun tuottamisesta aiheutuvien kustannusten suuruinen. Kunta voi päättää peria laissa säädettyä pienempiä maksuja tai talvelun järjestämisestä maksutta.

Ranuan kunnan hallintosäännön 5 luvun, 20 momentin mukaan hyvinvointilautakunnan tehtävä on ratkaista sosiaali- ja terveydenhuollon talveluista perittävistä maksuista. Laki ja asetus määrittelevät yleensä maksujen enimmäismäärät,

joista kunta voi poiketa vain alaspäin.

Ranuan kunnan hyvinvointilautakunta on edellisen kerran päättänyt asiakasmaksut 1.1.2021 alkaen kokouksessaan 15.12.2020 § 160.

Asiakasmaksulain muutoksista johtuen erityisesti iäkkäiden palveluissa olevien asiakkaiden asiakasmaksupäätökset tulee uusia 1.7.2021 mennessä.

Lakimuutos aiheuttaa myös tietojärjestelmien muutoksia. Työmäärä on huomattavan iso, joten mikäli tietojärjestelmä muutoksia tai asiakaspäätöksiä ei saada toteutettua määräaikaan mennessä, huomioidaan lain määrittelemät muutokset takautuvasti.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksu-uudistus ei koske palvelusetelilainsäädännöllä tuotettuja, joiden kokonaisuudessa sovelletaan palvelusetelilakia. Iäkkäiden palveluiden tulosidonnaisten palvelusetelien määräytymisperiaatteita tullaan tarkistamaan talousarviovuoden 2022 laadinnan yhteydessä, jotta periaatteet ovat yhdenvertaiset muiden palveluiden asiakasmaksuihin verrattuna.

Asiakkaille on lähetetty muutoksista kirjeet, jotka jaetaan esityslistan mukana. Lisäksi kuntalaisia tullaan informoimaan asiasta kunnan virallisella tiedotustaululla.

Uudistus tullenee pienentämään ikääntyneiden palveluiden maksutuottoja verrattuna talousarvioon 2021.

Päätösehdotus: (perusturvajohtaja) Hyvinvointilautakunta päättää merkitä tiedoksi asiakasmaksulain muutokset.

Päätös: Hyväksyttiin yksimielisesti.

Merkitään, että vanhuspalvelujohtaja Marketta Uimaniemi-Honkanen oli kuultavana tämän asian käsittelyn aikana.

Lisätietoja asiasta antaa
perusturvajohtaja Virpi Piira
Puh. 040 514 2539, etunimi.sukunimi@ranua.fi